

Siseministri 7. jaanuari 2013. a määruse nr 1
„Nõuded tulekahjusignalisatsioonisüsteemile ja ehitistele,
kust tuleb automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tulekahjuteade edastada Häirekeskusesse,
ning tulekahjuteade edastamise ja sellest loobumise kord“ muutmise
seletuskiri
Lisa

Märkustega arvestamise tabel

Eesti Linnade ja Valdade Liit, 08.09.2025 kiri nr 2-3/100-2 Kontaktisik: Kalle Toomet (5063488; kalle.toomet@elvl.ee),	
<p>Eesti Linnade ja Valdade Liit (ELVL) kooskõlastab märkustega siseministri määruse „Siseministri 7. jaanuari 2013. a määruse nr 1 „Nõuded tulekahjusignalisatsioonisüsteemile ja ehitistele, kust tuleb automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tulekahjuteade edastada Häirekeskusesse, ning tulekahjuteade edastamise ja sellest loobumise kord“ muutmise“ eelnõu alljärgnevate tähelepanekute ja ettepanekutega.</p> <p>Eelnõu eesmärk, vähendada automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi (ATS) valeväljakutseid ja vabastada päästeressursse elupäästvateks tegevusteks on mõistetav ja toetatav. Samas tuleb märkida, et kavandatav muudatus toob kaasa mitmeid praktilisi muudatusi kohaliku omavalitsuse tuleohutuse korralduses mis vajavad omavalitsuste täiendavat tähelepanu.</p> <p>Muudatus nõuab kohalike omavalitsuste hallatavates hoonetes tuleohutuskorralduse ümberkujundamist. Igas hoones, kus ATS on olemas, tuleb määratleda, kes reageerib ATSi häirele, kes teavitab Häirekeskust ja kes korraldab evakuatsiooni. Lisaks tuleb hiljemalt 31. märtsiks 2026 uuendada tuleohutusdokumentatsioon, mis eeldab täiendavat töökoormust KOV spetsialistidele või vajadusel väliste ekspertide kaasamist. Samuti on vajalik töötajate koolitamine ja tuleohutuslaste õppuste läbiviimine, et tagada valmisolek ATSi häire korral tegutsemiseks.</p> <p>KOV hallatavate hoonete seas võib leiduda objekte, mis vastavad eelnõus kirjeldatud eritingimustele, näiteks kultuuriväärtus või elutähtsa teenuse osutamine. Selliste hoonete puhul tuleb KOV idel kaaluda automaatse tulekahjuteade edastamise süsteemiga (edaspidi <i>ATeSiga</i>)</p>	<p>Selgitame. Eelnõuga puutumust omavate ehitiste omanikele on info edastatud. Päästeamet koostab lisaks juhendi objektidele, kellelt alates 1. maist 2026 enam ei toimu automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tulekahjuteade automaatset edastamist Häirekeskusesse. Eraldi juhendi koostamine täiendavalt kohalikele omavalitsusüksustele ei ole vajalik.</p> <p>KOVidele edastatakse loetelu neile kuuluvatest objektidest, millel AteS nõue ära kaob.</p>

<p>jätkamist Häirekeskusesse ja vajadusel esitame taotluse Päästeametile. Et tagada eelnõu rakendamise sujuv tagamine, palume eelnõu koostajal välja töötada kohalikele omavalitsustele vastav juhendmaterjal, mis sisaldab praktilisi näiteid ja soovituslikke tegevusplaane ATSi häire korral tegutsemiseks. Lisaks eeltoodule soovime, et Päästeamet edastaks kohalikele omavalitsustele nimekirja ehitistest, millelt ATeS ühendus katkeb, et tagada valmisolek tuleohutuskorralduse ümberkujundamiseks. Oluline siinjuures on, et muudatus ei tohi vähendada tuleohutuse taset ega tekitada segadust hoonete haldajate seas ning et muudatuste rakendamine toimuks selgete juhiste ja piisava ajavaruga.</p>	
<p>Samuti palume kaaluda üleminekuperioodi tähtaja pikendamist kuue kuu võrra, et tagada muudatuste rakendamine kõikides (sh väiksemates omavalitsustes), kus ressursside planeerimine võib võtta kauem aega.</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Taotlusi ATeSi jätkamiseks Häirekeskusesse võetakse vastu kuni 1. märtsini 2026 (varasemalt oli eelnõus 1. jaanuar 2026). ATeS Häirekeskusesse lõpetatakse nendelt objektidelt, kus see enam kohustuslik pole, alates 1. maist 2026 (varasemalt eelnõus 1. märts 2026). Ja vastavad muudatused dokumentatsioonis tuleb teha hiljemalt 1. juuliks 2026 (varasemalt eelnõus 1. mai 2026).</p>
<p>Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus, 03.09.2025 e-kiri Kontaktisik: Haidi Kanamäe (53640043; haidi.kanamae@evs.ee)</p>	
<p>Kuna kommentaarid puudutavad kehtivat määrust, siis ehk õnnestub ka need kooskõlastamisel oleva eelnõuga ära korrigeerida:</p> <ul style="list-style-type: none"> - § 3 punktis 5) ja § 4 lõikes 1 soovime korrigeerida sõnastust standardiseeria EN 54 ning asendada standardisari EVS-EN 54. Kuna Eestil (Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus) on kohustus võtta kõik Euroopa standardid identsel kujul üle Eesti standarditeks, siis oleks viidatud tähis korrektsem. - § 6 lõikes 5 toodud standard EVS-EN 60079-0 on kehtetu, korrektne tähis kehtivale standardile oleks EVS-EN IEC 60079-0 - § 12 lõikes 3 toodud standard EVS-EN 60849 on kehtetu ning on asendatud standardiga EVS-EN 50849 (Häireteadustuse helisüsteemid). 	<p>Arvestatud</p>

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, 18.09.2025 Kontaktisik: Marko Udras (6040070; marko.udras@koda.ee)	
Toetame muudatust, mille kohaselt väheneb ehitiste arv, mille osas kehtib ATeSi nõue.	
<p>Anda rohkemate ehitiste omanikele ja valdajatele õigus esitada taotlus ehitise ühendamiseks Häirekeskusega. Näiteks võiks Päästeametil olla kohustus rahuldada selline taotlus, kui ehitise osas kehtib praegu ATeSi nõue.</p>	<p>Mittearvestatud. Ettepanek on vastuolus määruse muudatuse eesmärgiga. ATeSi Häirekeskusesse saab taotleda siiski kindlate kriteeriumide alusel. Teisele objektidele jääb võimalus ATS häire edastada muule kokkulepitud adressaadile, samas ei pea ka seda tegema. Et kohustusest vabastatud objektidel jääb ATS kohustus alles, siis on tagatud tulekahjust kiire teavitus ning päevasel ajal hoones viibijad saavad veenduda tegelikus ohus ning vastavalt võtta meetmed – ohu puudumisel vaigistada häirekell ja ohu olemasolul evakueeruda ning teavitada Häirekeskust telefonil 112. Kui peaks puhkema tulekahju öisel ajal, ei ole inimestel ohus ja objekti omanikul, nagu varasemalt märgitud, on teavitus võimalik saata kokkulepitud muule adressaadile.</p>

<p>Teeme ettepaneku lükata Päästeametile esitatava taotluse esitamise tähtaega edasi vähemalt kolme kuu võrra. See tähendab, et ehitise omanik või valdaja peab taotluse esitama hiljemalt 2026. 1. aprilliks ning Päästeamet lõpetab määruse lisas 2 nimetatata ehitiste osas automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi teadete vastuvõtmise Häirekeskuses alates 2026. aasta 1. maist.</p> <p>Muuta eelnõu sõnastust selliselt, et vastav teave tuleb esitada automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi dokumentatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise plaani hiljemalt 2026. aasta 30. juuniks.</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Taotlusi ATeSi jätkamiseks Häirekeskusesse võetakse vastu kuni 1. märtsini 2026 (varasemalt oli eelnõus 1. jaanuar 2026). ATeS Häirekeskusesse lõpetatakse nendelt objektidelt, kus see enam kohustuslik pole, alates 1. maist 2026 (varasemalt eelnõus 1. märts 2026). Ja vastavad muudatused dokumentatsioonis tuleb teha hiljemalt 1. juuliks 2026 (varasemalt eelnõus 1. mai 2026).</p>
<p>Palume Päästeametil saata muudatuste jõustumisel asjakohane teave nende ehitiste omanikele ja valdajatele, kelle ehitiste osas kaob ATeSi nõue.</p>	<p>Selgitame. Päästeamet saadab muudatusest mõjutatud objektidele nii vajalikud teavitused kui juhised, kuidas edasi tegutseda.</p>
<p>Kokkuvõtteks, Kaubanduskoda ei ole vastu sellele, et väheneb ehitiste arv, mille osas kehtib ATeSi nõue. Samas peame oluliseks, et ehitiste omanikel ja valdajatel oleks võimalik vabatahtlikult ehitisi liita Häirekeskusega, kui ehituse osas kehtib ka täna ATeSi nõue. Lisaks peame oluliseks, et ettevõtjatele antakse hetkel plaanitust rohkem aega muudatustega kohanemiseks ning Päästeamet saadab pärast muudatuste jõustumist muudatustest mõjutatud ehitiste omanikele ja valdajatele vajaliku teavituse ja juhendi, siis ei ole me eelnõuga plaanitavatele muudatustele otseselt vastu.</p>	
<p>Eesti Hotellide ja Restoranide Liit, 19.09.2025 e-kiri Kontaktisik: Külli Kraner (5322 5988; kylli@ehrl.ee)</p>	
<p>Meie hinnangul pole hea, et majutusasutuste klassifikatsioon riskiaste alaneb, kuna hotellides viibib palju külastajaid ja riski tase on suhteliselt kõrge, kui midagi juhtub.</p> <p>Eriti mõjutab planeeritav muudatus märkimisväärselt nõ. šelf-service majutushoonete tegevust, kus ei ole 24/7 kohapeal olevat retseptsiooni või muud enda töötajat. Sellised majutusasutused on aga tulnud, et jääda ja ka regulatsioon peab selliste ärimudelitega arvestama. Mõistame, miks tahetakse teha selline seadusemuudatus, sest ilmselgelt on Päästeamet ülekoormatud ja</p>	<p>Arvestatud sisuliselt. Muudatus on sisse viidud eelnõu § 16 lõike 3 punkti 1.</p>

valeväljakutseid on palju, soovitakse riigi kulusid kokku hoida, kuid ettevõtjatele tekkivat mõju ja kulude kasvu pole eelnõus analüüsitud.

Nõ. šelf-service majutushoonete puhul, aga ka nende majutusasutuste puhul, kus öösel mõned tunnid pole meeskonnast kedagi, on nii, et kui on ATS häire, siis jõuab see automaatselt ka häirekeskusesse ning tuletõrje sõidab alati kohale. See on ka meie klientide turvalisust ja meie vara arvestades ülioluline, et Päästeamet jõuaks kohale võimalikult ruttu. Kui hakkaksime sõltuma sellest, et keegi (nt. Forus või mõni muu haldusfirma) tuleks enne kontrollima ja peale tulekolde avastamist teavitaks alles Päästeametit, võib olla juba liiga hilja. Me ei näe, et me saaksime ka adekvaatselt panna selle kohustuse enda klientidele. Lisaks või muudatus tuua ettevõtjatele lisakulu veel ka võimalikest kindlustustingimuste muudatustest.

Meie ettepanekud on järgmised:

- Anda võimalus vabatahtlikult liituda ööpäevaringselt mitte mehitatud või osalise ajaga mehitatud majutusasutustele sellega, et ATS häire jõuab otse Häirekeskusesse/Päästeametile. Kompensatsioonimehhanism valehäire korral võiks olla nt. trahv, mida majutusasutus ka igakordselt peaks tasuma. Sest meie hinnangul on praegune mure pigem selles, et ettevõtteid ei tegelenud valehäiretega ning päästeamet otseselt ka ettekirjutisi ei tee. Lahendus, et võtame kõigilt teenuse ära, pole hea lahendus.
- Lubada seaduse tasandil ATS süsteem ehitada ülesse selliselt, et enne üldist ATS häiret, mis jõuab täna otse Päästeametile, rakenduks eelalarm. Eelalarmi tööpõhimõte on selline, et kui mingis toas, kus on ATSigagi ühendatud suitsuandur, tõuseb suitsutase nii kõrgele, et andur annab häiret, siis on esimesed 3 minutit see häire ainult toapõhine, mis annaks toas viibival kliendil võimaluse likvideerida suitsu tekke põhjus (nt. pannil kõrbema läinud toit). Kui suitsutase 3 minuti jooksul toas ei lange, siis alles käivitub kogu ATS alarm ning signaal jõuab mh. Päästeametini. Kui suitsutase 3 minutijooksul langeb, siis taastub süsteem automaatselt ning alarm tühistatakse. See kindlasti vähendaks oluliselt ka valeväljakutseid.
- Kaaluda võimalust valehäire kinnitamiseks majutusasutuse poolt.

Meie ettepanek määruse sõnastamisele:

1. Lisada määruse muutmisettepaneku punktis 2 toodule täiendav punkt 4:

2) paragrahvi 16 lõike 3 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Päästeamet võib anda kooskõlastuse ehitise ühendamiseks Häirekeskusega, kui:

- 1) ehitis või selles paiknev vara on arhiiv, muuseum, muu riiklikult olulise väärtusega ehitis, elutähtsa teenuse osutamiseks vajalik ehitis või suurõnnetuse ohuga või ohtlik ettevõtte, kui selle ohualasse jääb elamupiirkond;
- 2) on täidetud automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemile esitatud nõuded ja
- 3) tulekahju korral ei ole tagatud Häirekeskuse viivitamatu teavitamine muul viisil ja kiire evakuatsioon ehitisest või
- 4) ehitises (või „majutusasutuses, sh majutusasutuses, kus puudub ööpäevaringne mehitus“) on automaatne teatedastussüsteem Häirekeskusega ja ehitise omanik soovib tulekahjuteadete edastamist töövälisel/öisel ajal:“;

Kuna enamik valehäireid on päevasel ajal, siis tulekahjuteadete edastamine töövälisel/öisel ajal, kus ehitises on töötajaid minimaalselt või üldse mitte:

- 1) vähendaks oluliselt valemäljasõitude arvu;
- 2) tagaks asutustele tulekahjuhäire korral kiire reageerimise töövälisel/öisel ajal.

2. Täiendada eelnõu seletuskirja punkti nr 4 „Määruse mõju ja võimalikud riskid“ majanduslike mõjude osaga majutusettevõtetele neile tekkivate mõjude ja lisakulude osas (haldus- ja turvafirmadega kokkulepped, kindlustustingimuste osas mõju jne). Need on märkimisväärsed.

<p>Teeme ettepaneku lükata Päästeametile esitatava taotluse esitamise tähtaega edasi vähemalt kolme kuu võrra. See tähendab, et ehitise omanik või valdaja peab taotluse esitama hiljemalt 2026. 1. aprilliks ning Päästeamet lõpetab määruse lisas 2 nimetatata ehitiste osas automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi teadete vastuvõtmise Häirekeskuses alates 2026. aasta 1. maist.</p> <p>Muuta eelnõu sõnastust selliselt, et vastav teave tuleb esitada automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi dokumentatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise plaani hiljemalt 2026. aasta 30. juuniks.</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Taotlusi ATeSi jätkamiseks Häirekeskusesse võetakse vastu kuni 1. märtsini 2026 (varasemalt oli eelnõus 1. jaanuar 2026). ATeS Häirekeskusesse lõpetatakse nendelt objektidelt, kus see enam kohustuslik pole, alates 1. maist 2026 (varasemalt eelnõus 1. märts 2026). Ja vastavad muudatused dokumentatsioonis tuleb teha hiljemalt 1. juuliks 2026 (varasemalt eelnõus 1. mai 2026).</p>
--	---